

Rafel Nadal retrata el prosperar de la família de la mà del seu besavi

L'escriptor gironí recull els testimonis de quatre generacions que van viure capítols de la convulsa història del segle XX

17.10.2013 | 19:32

CASSÀ DE LA SELVA | ACN Francisco Oller era de Cassà de la Selva (Gironès) -un poble dedicat al suro- i va quedar orfe amb 16 anys. Llavors, a mitjans segle XIX, va decidir marxar a França per guanyar-se les garrofes. Pocs anys després, tornarà al poble per fundar una fàbrica de taps de suro que, actualment, produeix 220 milions de taps l'any. A 'Quan en dèiem xampany', l'escriptor repassa les gestes del seu besavi però també les de les generacions venidores i plasma com alguns dels capítols de la història del segle XX -com les guerres mundials o el crack del 29- els sacsegen. En aquesta nova novel·la, que arriba avui a les llibreries, hi té molt pes la família, l'esforç, l'empresa i el paisatge.

Quan Rafel Nadal va començar a escriure la seva anterior novel·la 'Quan érem feliços' (de la que n'ha venut més de 60.000 exemplars) va començar a investigar en la memòria de la família. Llavors, va adonar-se que hi havia un personatge del qual fins ara només n'havia sentit a parlar per sobre però que amagava una gran història. Es tractava del seu besavi Francisco Oller, fundador d'una de les empreses de taps de suro més importants del mercat. Llavors, com la seva voluntat era retratar la Girona de la postguerra, va deixar aparcat el personatge amb la clara intenció de recuperar la seva història -a cavall entre Cassà i Reims, a França- en una altra novel·la.

Aquesta nova novel·la és 'Quan en dèiem xampany', que arriba a les llibreries aquest dijous. Es tracta d'una història carregada de personatges i fets reals que Nadal ha recuperat gràcies a familiars que encara són vius, correspondència antiga o documentació de l'empresa. Amb aquesta base, l'escriptor i periodista ha aconseguit fer reviure quatre generacions de la seva família i explicar com, pràcticament del no res, han convertit en una saga empresarial.

Les gestes empresarials del besavi

La novel·la parteix de les gestes empresarials del seu besavi. Francisco Oller va quedar orfe amb 16 anys. Era fill de Cassà de la Selva, un petit poble del Gironès on pràcticament tothom vivia de la indústria del suro. "A finals del segle XIX hi havia més de 200 tallers que treballaven el suro", explica Nadal. Aprofitant l'arribada a les llibreries de la nova novel·la, l'escriptor ha volgut visitar aquest dijous alguns dels escenaris que tenen més pes en el llibre, com l'empresa Francisco Oller o la casa de la vila de Cassà, que havia estat propietat de la família i on durant anys va anar-hi a visitar els avis cada diumenge.

La primera part de la novel·la explica la història d'aquest xicot de setze anys que va decidir aventurar-se per anar a buscar un futur millor a França. "Eren una generació que per sobre de tot volien prosperar, volien passar de la misèria a tenir la seva pròpia empresa i això passava per davant de tot, van fer un esforç brutal", relata l'escriptor. El seu besavi sabia que a França hi havia una indústria molt important a l'entorn del xampany ja que al seu poble, a Cassà, els venien molts taps de suro. Per això, va decidir que allà seria un bon lloc on poder prosperar. En només cinc anys, ja era encarregat d'una empresa de taps de suro i, set anys més tard, va decidir tornar per casar-se amb una dona de pagès de Bescanó i fundar a Cassà l'empresa Francisco Oller (1892). El besavi de l'escriptor, a més, també va aconseguir obrir una empresa a Reims, França, que encara és propietat de la família.

"Em sorprèn la rapidesa amb la que el meu besavi se'n surt i com decideix, ell i la seva dona, que volen ser francesos", destaca l'escriptor. Nadal ha recuperat molta informació sobre la vida del seu besavi de la correspondència i dels llibres de comptabilitat de l'empresa. "En aquella època la correspondència comercial estava carregada de referències personals, i això m'ha ajudat molt", reconeix.

El repàs de tota una saga

A partir del testimoni del besavi, l'escriptor repassa també la vida dels seus quatre fills, especialment el de les tres dones. "Són unes dones de molt de caràcter, que van ser avançades a la seva època i que van treballar dur però que no van renunciar a la seva vida personal i van reivindicar la seva llibertat", ha detallat l'escriptor. Una d'aquestes dones era la seva àvia paterna, "la baba Angèle" que després de tornar de França es va enamorar i casar amb Joaquim Nadal, avi de l'escriptor. Segons ha explicat, ell té un record de la seva àvia com a dona "distant i freda i molt afrancesada". Una actitud que, segons l'escriptor, cal contextualitzar-la per l'època que els va tocar viure.

"La generació dels meus avis van superar dues guerres mundials, el crack del 29 i la Guerra Civil espanyola", remarca l'escriptor, que reconeix que tots aquests episodis històrics i com això sacseja els personatges també té molt de pes a la novel·la. Així mateix, Nadal indica que la influència que va causar la relació empresarial dels cassanencs amb la zona de la Xampanya també és visible al llibre.

A 'Quan en dèiem xampany', Nadal també ha volgut contraposar el món "més agrest" del suro amb el glamur del xampany francès i la burgesia francesa en una ciutat important de l'època com era Reims.

La novel·la surt amb una tirada de 15.000 exemplars i l'editorial Columna està en negociacions per poder-la traduir a d'altres idiomes a banda del català.

Rafel Nadal retrata el prosperar de la família de la mà del seu besavi ACN

Publicat a: El Diari de Girona

Font del document: http://www.diaridegirona.cat/cultura/2013/10/17/rafel-nadal-retrata-prosperar-familia/639579.html?utm_source=rss